

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

Löfflerova č. 2, 040 01 Košice

tel. +421-55 6719358, 6719359 IČO: 31996361

pscentrum@pscentrum.sk , www.pscentrum.sk, č. účtu: SK 80 5600 0000 0005 0438 4001

Program Centra pre deti ich rodiny a plnoleté fyzické osoby

v súlade s Vyhláškou č. 103/2018 Z. z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,

ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

Popis programu centra pre deti a rodiny

Kontaktná adresa a telefónne číslo alebo iný kontaktný údaj centra:

Psychosociálne centrum – mestská príspevková organizácia

Löfflerova č. 2, 040 01 Košice, tel: 055/3813 665, email: riaditel@pscentrum.sk

Kontaktná osoba pre program centra:

Mgr. Lubomír Solák – vedúci sociálneho úseku Psychosociálneho centra

tel: 055/ 698 6249, mob.: 0915 838 795,

e-mail: solak.lubomir@pscentrum.sk

Adresa miesta vykonávania opatrení alebo miest vykonávania opatrení, ak sa opatrenia vykonávajú vo viacerých budovách centra:

Krízové stredisko Oceľová nádej, Pollova 18, 040 18 Košice – Krásna

Účel centra

Centrum pre deti a rodiny (ďalej len „Centrum“) je zariadenie zriadené na účel vykonávania podľa:

A) § 45 ods.1 písm. a) opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia (ďalej len „pobytové opatrenie súdu“), v súvislosti s prechodnými ustanoveniami zákona, § 100r

B) § 45 ods.1 písm. c) opatrení na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania

1. krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí,

2. porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medzil'udských vzťahoch.

Tieto opatrenia budú realizované v zmysle §46 ods. 1 písm. a) bod 1.

Druh vykonávaných opatrení

V Centre budú vykonávané tieto druhy opatrení:

A) pobytové opatrenia súdu, ktoré budú účinné aj po 15. 11. 2018 – v súčasnej dobe je realizovaná starostlivosť v Krízovom stredisku pre 8 detí, ktoré sú neodkladným opatrením zverené do starostlivosti Krízového strediska. 1 dieťa je vo veku do 3 rokov a preto je zverené do starostlivosti profesionálneho rodiča, ktorý je zamestnaný v Krízovom stredisku na 0,6 úväzok,

B) pobytové opatrenia na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa

Možnosti realizácie opatrení:

A) Pobyť detí, kde trvá rozhodnutie súdu

Po umiestnení dieťaťa je realizovaná dôsledná anamnéza a psychodiagnostika dieťaťa a súbežne analýza situácie rodiny v spolupráci s oddelením SPODaSK. S rodičmi je možné dohodnúť absolvovanie terapie za účelom zlepšenia rodičovských kompetencií, zlepšiť komunikáciu medzi nimi, vedieť sa o sebe navzájom slušne vyjadrovať v záujme správnej výchovy detí a pod.

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

V tomto prípade má rodič za úlohu upraviť domáce prostredie, v ktorom žije, aby bolo možné realizovať navrátenie dieťaťa do prirodzeného prostredia, rodič by mal obmedziť prípadné patologické prejavy (napr. abstinovať). Zmena prostredia je nevyhnutná pre návrat dieťaťa do rodiny a zlepšenie je kontrolované prostredníctvom pracovníkov ÚPSVR.

Dieťa je po prijatí do Centra oboznámené s pravidlami a s denným harmonogramom Centra. Rovnako je informované o možnostiach kontaktovania orgánu SPODaSK pre ochranu svojich práv. V závislosti od dôvodu vyňatia dieťaťa z pôvodného prostredia je stanovený individuálny prístup k dieťaťu. Na začiatku pobytu dieťaťa je realizovaná adaptačná fáza. Po jej uplynutí sú na základe plánu sociálnej práce s rodinou nastavené možnosti stretávania sa s rodičmi, príp. ostatnými rodinnými príslušníkmi, ak to nevyklučuje plnenie opatrenia, na základe ktorého bolo dieťa umiestnené do Centra.

B) Dobrovoľný pobyt

Dobrovoľnému pobytu predchádza posúdenie rizík v spolupráci s príslušným ÚPSVR a Magistrátom mesta Košice, príp. mestskými časťami, v závislosti od toho, odkiaľ dieťa, resp. rodina prichádza. Následne je vyhotovená dôsledná anamnéza celej rodiny a psychodiagnostika. Rodine je ponúknutá možnosť spolupráce so sociálnym pracovníkom Centra, ktorý môže poskytnúť základné poradenstvo prípadne je možnosť spolupracovať aj so špecializovaným poradcom na pobočke Psychosociálneho centra – na Južnej triede 23. Poradenstvo je poskytované na základe individuálnych potrieb rodiny v oblasti nácviku rodičovských zručností, vybavovania rôznych sociálnych dávok, pomoci s uplatnením na trhu práce, zlepšenie komunikačných zručností v rodine, medzi rodičmi aj deťmi navzájom a pod.

Prínos dobrovoľného pobytu pre dieťa aj rodinu je napr. kolektívna disciplína, ktorej je dieťa vystavené a tlak skupiny vedie dieťa k plneniu povinností. Zároveň je v niektorých prípadoch možné využiť šok z umiestnenia dieťaťa do Centra, ktorý môže byť dostatočnou motiváciou na zmenu jeho prístupu a správania, nakoľko zistí, že sú tam pevne stanovené hranice, pomerne striktný režim dňa. Dieťa má v Centre pevne stanovený režim dňa a možnosť priamej komunikácie s psychológom Centra, učí sa asertívnej komunikácii, efektívnemu riešeniu problémov, rešpektovaniu autority aj ostatných detí v kolektíve, zároveň bude aj dieťa rešpektované, prijímané ako jedinečná osobnosť, nebude neprimerane trestaná a pod.

Prvé stretnutie je zamerané na dohodnutie podmienok pobytu, vykonanie administratívnych úkonov spojených s dobrovoľným pobytom, oboznámenie s pravidlami Centra, ...

Na nasledujúcich stretnutiach sú individuálne dohodnuté úlohy, ktoré majú viesť k naplneniu individuálneho plánu rodiny a dieťaťa, ktoré sú priebežne vyhodnocované a situačne korigované v spolupráci s rodinou. Ide o úlohy, ktoré sú realizované počas doby, keď je dieťa na priepustku s rodinou. Rodič sa má v tomto čase dieťaťu aktívne venovať, vytvoriť mu program, zapojiť ho do rodinného spoločenstva, učiť ho samostatnosti, vyplniť mu čas, prejavovať empatiu. Počas pobytu dieťaťa v Centre má rodič za úlohu udržiavať s ním osobný kontakt prostredníctvom návštev, korešpondencie a/alebo telefonickej komunikácie, zaujímať sa o dieťa aj u pracovníkov Centra, udržiavať kontakt so školou. Centrum poskytne rodičom aj psychologické poradenstvo, pomoc a podporu v krízovej situácii.

C) Špecializovaný program Centra (viď príloha 1 a 2)

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

Cieľová skupina

V Centre sa poskytuje odborná pomoc pre tieto skupiny:

- A) deťom od 1 do 15 rokov veku na základe pobytových opatrení súdu
- B) deťom od 7 do 15 rokov veku s poruchami správania, afektívnymi a neurotickými poruchami, deti na dobrovoľnom pobyte na základe dohody s rodičmi, deti z dysfunkčných alebo neúplných rodín,
- C) rodiny spolu s deťmi, rodiny na základe dohody, rodiny zaťažené alkoholizmom rodiča alebo rôznymi formami sociálnej patológie rodičov.

Dĺžka pobytu

Dĺžka pobytu je stanovená na základe druhu vykonávaného opatrenia:

- A) pri pobytových opatreniach súdu v súčasnej dobe do ukončenia ústavnej starostlivosti alebo zmeny starostlivosti na základe súdneho rozhodnutia,
- B) pri pobytovom opatrení na základe dohody od 3 do 6 mesiacov,
- C) pri zaradení rodičov a detí do špecializovaného programu od 3 do 6 mesiacov (viď príloha 1 a 2).

Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre

Ak je pobyt na základe dohody, príjem dieťaťa do centra je až po vykonaní odbornej diagnostiky, na základe ktorej vypracujeme výchovný program. Nepracujeme s deťmi s poruchami správania v dôsledku závislosti.

Popis centra a celkový počet miest v centre

Umiestnenie krízového strediska je v rodinnej zástavbe mestskej časti, ktorá má charakter pripomínajúci dedinskú komunitu. Tá umožňuje využitie miestnych zdrojov a kapacít pri spoločenských aktivitách, susedskom spolužití, vzájomnej podpore a celkovej komunitnej participácii.

Centrum je tvorené jednopodlažným domom, v ktorom je denné osvetlenie každej miestnosti zabezpečené osvetľovacím otvorom/oknom a umelým osvetlením. Prevádzkové zariadenie každej obytnej miestnosti a príslušenstva obytnej miestnosti je napojené na elektrické rozvody s príslušenstvom (poistky, vypínače a el. zásuvky). Krízové stredisko je napojené na inžinierske siete: prívod studenej pitnej vody – mestský vodovod, odvedenie odpadových vôd do kanalizácie a hygienickým zariadením. Teplá úžitková voda sa zabezpečuje ohrievaním plynovým kotlom. Taktiež vykurovanie sa zabezpečuje radiátormi napojenými na kotol. Vetranie priestorov sa zabezpečuje prirodzeným vetraním. V priestoroch Krízového strediska je „Prísny zákaz fajčenia, užívania alkoholických nápojov a iných omamných a psychotropných látok“.

Interiér Centra tvorí:

- Vstupná chodba s malou toaletou.
- Predsieň so skladovými priestormi
- Kuchyňa 2,57 x 3,36 m
- Jedáleň 3,25 x 3,14 m – 12 miest na sedenie (4x detské, 8x štandardné), využívaná aj ako priestor na učenie, domáce úlohy a tvorivé dielne
- Pracovňa 3,0 x 3,6 m

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

- Herňa 4,0 x 5,1 m – hračky, hrací koberec, knižnica s detskými knihami, TV, DVD, rádio, posteľ (využívaná na príjem dieťaťa uprostred noci alebo na starostlivosť o choré dieťa, počas dňa využívaná ako pohovka na pozeranie televízie, čítanie kníh a pod.)

Schodisko zabezpečené protišmykovými pásmi

Izba č.1 - 5,0 x 3,2 m – reálne 2 štandardné postele + veľmi malý sklad šatstva

Izba č.2 – 2,1 x 3,15 m – 2 štandardné postele +1 detská postieľka

Izba č.3 – 3,5 x 3,37 m – 2 štandardné postele

Všetky tri izby majú balkón.

Kúpeľňa spoločná pre všetkých klientov na poschodí spolu s izbami – 3,15 x 2,7 m, z dôvodu bezpečnosti nie je možné sa v kúpeľni ani v iných priestoroch zamknúť.

Súkromie je zabezpečované prostredníctvom dohody medzi klientmi a pracovníkmi.

Každý klient má svoj úložný priestor v izbe a aj v ostatných priestoroch centra.

Exteriér Centra tvorí:

- záhrada s hracími prvkami,
- trávnatá plocha / ihrisko,
- altánok/posed
- vonkajší skladový priestor,
- predzáhradka s kvetmi
- mini pestovateľská záhradka
- ovocné stromy

Vonkajšie plochy sa udržiavajú pravidelným čistením a kosením trávy, ktoré zabezpečuje Psychosociálne centrum. Pieskovisko je pravidelne udržiavané prekopávaním, prehrabávaním a polievaním pitnou vodou, alebo vodou zodpovedajúcou požiadavkám na kvalitu vody na kúpanie najmenej raz za dva týždne počas sezóny od 1. marca do 30. novembra kalendárneho roka. Pieskovisko a hracie prvky (preliezačky a hojdačky – kombinované drevo, kov a plast) sú udržiavané pravidelnou kontrolou obrúb pieskoviska, prehrabávaním a odstránením hrubých nečistôt, výmenou piesku do hrúbky 40 cm a zakrývaním pieskoviska. Upratovanie pozostáva z vyhrabávania nečistôt, lístia atď. a vizuálnou kontrolou technického stavu hracích prvkov. Raz za rok sa realizuje revízia hracích prvkov.

Prevádzka Centra je zabezpečená 10 zamestnancami:

- 1 vedúci sociálneho úseku, pod ktorého organizačne patrí aj Centrum. Kvalifikačné predpoklady sú stanovené podľa organizačného poriadku PSC – VŠ vzdelanie 2. stupňa v odbore sociálna práca,
- 1 sociálny pracovník - kvalifikačné predpoklady sú stanovené podľa organizačného poriadku PSC – VŠ vzdelanie 2. stupňa v odbore sociálna práca
- 4 vychovávatelia - kvalifikačné predpoklady: úplné stredoškolské vzdelanie pedagogického smeru / VŠ I. stupňa pedagogického smeru
- 1 pomocný vychovávateľ a technický pracovník – kvalifikačné predpoklady: ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou,
- 1 profesionálny rodič – otec – kvalifikačné predpoklady: úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou a odborná príprava profesionálneho rodiča
- 1 gazdiná / sanitárka s ekonomickou agendou – kvalifikačné predpoklady: úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou
- 1 psychológ - kvalifikačné predpoklady: VŠ 2. stupňa v odbore psychológia

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

(Štruktúra pracovných miest je v súlade s organizačným poriadkom Centra.)

- odborná psychologická diagnostika bude zabezpečená prostredníctvom špecializovaného programu psychológov PSC (viď príloha 1),
Spolupracujúce organizácie a odborníci: LVS, CPPPaP, logopéd, špeciálny pedagóg, liečebný pedagóg, špecializovaný sociálny poradca, školské zariadenia, CPP a i.

Oboznámenie detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom Centra

Pri prijímaní budú rodičia ako aj deti dôkladne osobne oboznámení so všetkými potrebnými náležitosťami, a to:

- poriadok Centra,
- návštevný poriadok,
- denný rozvrh,
- zabezpečenie pošty,
- spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov,
- poskytovanie pomoci v oblasti sociálnej práce podľa § 3,
- odborná diagnostika,
- pomoc na zvládnutie krízy,
- špecializované sociálne poradenstvo,
- výchova a pomoc pri príprave na školské vyučovanie,
- liečebno-výchovná starostlivosť a psychologická starostlivosť,
- špeciálno-pedagogická starostlivosť a i.

Program Centra bude zverejnený na internetovej stránke.

Oboznámenie je prispôbené veku a rozumovej schopnosti detí a rodičov. Pri deťoch je využívané hlavne ústne podanie, názorné poukázanie a vysvetlenie potreby dodržiavania pravidiel a pod., vysvetlenie postihu za nedodržiavanie pravidiel (napr. obmedzenie televízie, mobilov, tabletov, počítačov, úprava trávenia voľného času, viac povinností v domácich prácach a pod.)

Odborné metódy práce s dieťaťom a jeho rodinou

V rámci psychologickéj činnosti je realizovaná komplexná psychologická diagnostika detí, psychologická a psychoterapeutická individuálna a skupinová terapia detí.

Využívané budú:

- arteterapia,
- muzikoterapia,
- biblioterapia,
- relaxačno-imaginatívne techniky,
- terapia hrou,
- pohybová terapia a i. (viď príloha 1)

V prípade rodiny je vykonávaná dôsledná psychodiagnostika rodinných príslušníkov, rodinná psychologická intervencia, pomoc pri riešení rodinných problémov, vzťahov. V prípade potreby je možné realizovať aj iné odborné vyšetrenia a konzultácie na základe dohody s ďalšími spolupracujúcimi subjektmi (špeciálny pedagóg, liečebný pedagóg, škola a i.).

Hlavnými úlohami psychologickéj činnosti psychológa Centra sú:

- zistiť príčiny neadekvátneho správania sa dieťaťa
- psychodiagnostika intelektu a osobnosti

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

- naučiť dieťa vhodnému spôsobu učenia sa, zažiť úspech v učení, zistiť schopnosti a predpoklady dieťaťa
- osvojenie a upevnenie si pracovných zručností a schopností
- získať sebahodnotenie, sebadôveru, sebareguláciu
- podporiť rozvoj sociálnych zručností a schopnosti empatie
- osvojenie si denného režimu, sebaobsluhy, pomoci iným
- zlepšenie interkomunikácie s okolím – rešpektovanie dospelých, upevniť si slušné správanie a adekvátne väzby aj v domácom prostredí
- v prípade potreby umožniť špeciálno – pedagogické vyšetrenie, logopedické a psychiatrické vyšetrenie a aplikovať ich počas pobytu v Centre
- sledovať a priebežne vyhodnocovať opatrenia
- vypracovanie komplexnej psychologickkej správy s odporúčaniami pre:
 - rodičov
 - vychovávateľov
 - sociálnych pracovníkov

Opis tvorby individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa (IPROD)

IPROD je dokument vypracúvaný osobitne pre každé dieťa umiestnené v Centre. Individuálny plán je komplexný, flexibilný a koordinovaný nástroj na aktívnu spoluprácu, vďaka ktorému sa stanovujú ciele a jednotlivé kroky k postupnému naplneniu potrieb dieťaťa. Dieťa je spoluautorom tohto dokumentu, prihliada sa na jeho názor. Na základe vyhodnotenia celkovej situácie dieťaťa sú stanovené ciele, ktoré môžu byť v priebehu realizácie adekvátne upravené a dopĺňané. Ciele na seba primerane nadväzujú, vychádzajú z individuálnych potrieb dieťaťa. IPROD obsahuje mieru ohrozenia dieťaťa a opis určenia miery ohrozenia, diagnostickú, zdravotnú a sociálnu správu o dieťati, pričom tieto informácie spracúva odborný personál Centra v spolupráci s Úradom PSVR a obcou, a môže byť doplnená aj o informácie od ďalších inštitúcií (Centrum pedagogicko-psychologickej poradne, Špeciálno-pedagogické poradne, školské zariadenia a iné). Plán ďalej obsahuje konkrétne úlohy na dosiahnutie stanovených cieľov a tiež spôsob vyhodnocovania naplnenia cieľov a termíny na prehodnotenie, výsledky prehodnotenia úloh a výsledky prehodnotenia miery ohrozenia dieťaťa, kontaktné údaje zamestnanca, ktorý vedie a koordinuje plnenie úloh plánu sociálnej práce s dieťaťom.

Diagnostická správa obsahuje sociálnu anamnézu rodiny – možnosti návratu dieťaťa do prirodzeného prostredia, príp. potrebu hľadania náhradnej rodiny, metódy psychologickkej práce, metódy práce s iným odborníkom ak je to v danej situácii potrebné (špeciálny pedagóg, liečebný pedagóg) a pod.

Zdravotná správa obsahuje zdravotnú anamnézu, lekárske prognózy, správy z vyšetrení a pod. Pri pobyte na základe dohody je rodič povinný doložiť správu o bezinfekčnosti a ostatné relevantné zdravotné záznamy (chronické choroby, prebiehajúca liečba, závislosti a pod.).

Sociálna správa obsahuje informácie o dieťati a jeho rodine, vzťahoch, o zdrojoch dieťaťa v tejto oblasti, o možnostiach spolupráce.

Plán výchovnej práce s dieťaťom je vypracovaný na základe kooperácie odborného tímu (vychovávateľ, sociálny pracovník, psychológ, príp. špeciálny a liečebný pedagóg).

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

V závislosti od aktuálnej situácie, v ktorej sa dieťa nachádza sa vytvárajú úlohy pre ďalšie smerovanie dieťaťa. Ide o opis činností a cieľov ako príprava na vyučovanie, sebaobslužná prax, príprava jedla, hospodárenie s peniazmi, účasť na výchovných programoch, činnosti zamerané na vzťahy s ostatnými, sexuálna výchova, činnosti zamerané na socializáciu, aktivity pomáhajúce zlepšeniu komunikácie pri nadväzovaní a udržiavaní vzťahov. Podstatným prvkom je vypočutie názoru dieťaťa, čo pomáha odhaliť silné a slabé stránky dieťaťa, jeho vlastné ciele a postupne je vyhodnocovaný dosiahnutý pokrok.

Plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou je zameraný na sanáciu rodinného prostredia. Po vyhodnotení vzťahu rodina-dieťa sa stanovujú činnosti a ciele podľa potrieb zamerané na návrat dieťaťa do prirodzeného prostredia, príp. jeho príprava na náhradnú osobnú starostlivosť a tiež stanovenie postupov sociálnej práce s rodinou – poradenstvo pre rodičov, zapájanie rodičov do školských a mimoškolských aktivít, účasť na rodičovských združeniach a pod.). Prihliada sa na vzdialenosť rodiny od Centra, na dôvody umiestnenia, možnosti zlepšenia vzťahov, v prípade súdneho rozhodnutia na dôvody vyňatia. Pre naplnenie plánu je nevyhnutná spolupráca rodiny a kooperácie obce, úradu práce a akreditovaného subjektu. Obec má v kompetencii monitorovanie priebehu návštev aj poskytovanie príspevku na dopravu. ÚPSVR informuje rodinu a dieťa o nových skutočnostiach a tiež poskytuje sociálne poradenstvo a psychologickú pomoc.

Etapy tvorby IPROD

Prvou etapou tvorby individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa je zber dôležitých informácií o dieťati pod názvom *Mapovanie životnej situácie*. Obsahuje meno a priezvisko dieťaťa, adresu trvalého bydliska, dátum narodenia, druh vykonávaného opatrenia, dátum nástupu do Centra alebo dátum začatia realizácie špecializovaného poradenstva, najbližší príbuzní, stav pri nástupe a kontakt. Tvoria ju tiež aj anamnézy ako sociálna, zdravotná popripade školská alebo problému dieťaťa a jeho rodiny. Mapovanie ďalej pokračuje v popise vedomostí a rozumových schopností dieťaťa, využívanie reči a spôsobu komunikácie v bežnom spoločenskom styku, v motorike a mobilite dieťaťa, v sociabilite, v sebaobsluže a popise záujmov. A záver tvorí doterajšia práca s dieťaťom a jeho rodinou, čo získali začlenením sa do kolektívu Centra. IPROD je priebežne doplňaný aby bola maximalizovaná jeho komplexnosť a aktuálnosť.

Voľba cieľov a metód

Po zistení potrebných informácií je zameranie na druhý bodu IPROD a to voľbu cieľov a metód. Proces voľby metód je v prvom rade cieľavedomý proces, ktorý určuje cestu, k čomu je vhodné sa dopracovať. Pri voľbe cieľov sa spolupracuje v tíme odborníkov prostredníctvom prípadovej konferencie (psychológ, sociálny pracovník, vychovávateľ, pracovník SPODaSK, špeciálny pedagóg, logopéd a i.). Tieto ciele majú aj riadiacu funkciu a sú určitým spôsobom kontrolným prostriedkom pracovnej činnosti Centra. Hlavným hybným faktorom celého individuálneho plánu je samotné dieťa. Pri vyjasnení si cieľov sa vychádza najprv z čiastkových a potom z dlhodobých cieľov, vždy so zreteľom na možnosti dieťaťa. Táto druhá etapa obsahuje vyjadrenia odborníkov podieľajúcich sa na IPROD.

Plán činnosti

Konkrétny plán činnosti je ďalšou súčasťou individuálneho plánu. V tejto časti procesu sa stanovujú a bližšie charakterizujú aktivity, ktorých sa dieťa bude zúčastňovať a ich časový harmonogram. Plán činnosti obsahuje v zjednodušenej podobe odpovede na tieto otázky: Kto?, Čo?, Kedy?, Ako?, Kde?

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

Táto časť individuálneho plánu je dôležitá preto, lebo najvýraznejšie ovplyvňuje úspešnosť alebo neúspešnosť celej činnosti. To znamená, že ak sa ma zabezpečiť úspech v tréningovej situácii, a ak sa ma na základe tejto činnosti naplniť cieľ, je potrebné, aby všetci členovia pracovného tímu dodržiavali podmienky, ktoré plán činnosti stanovuje.

Hodnotenie

Posledná fáza pri tvorbe IPROD je hodnotiacia. Na tejto etape tvorby sa podieľajú všetci realizátori individuálneho plánu: dieťa, rodina a odborní pracovníci. Hodnotenie, ktoré by malo prebiehať v pravidelných intervaloch, umožňuje priebežne hodnotiť úspešnosť resp. neúspešnosť volenej metódy, nedostatok informácií, chybný plán činnosti, nevhodne zvolené prostredie, nevhodný pracovník, čas tréningu, a pod. Odhaľuje nové poznatky, upozorňuje na situácie, ktoré boli v predchádzajúcich častiach procesu vynechané alebo zle nastavené. Individuálny plán nie je statický, je to praktický nástroj, ktorý by mal okrem iného zachytiť prirodzené zmeny, ktoré sa v živote dieťaťa udia. Hodnotíme úspechy/neúspechy, ktoré dieťa robí - v procese hodnotenia sa zisťuje, ktoré ciele sa naplnili, ktoré sa stali neaktuálnymi, aký pokrok sa dosiahol. Je možné odpovedať na otázky: Čo sme robili? Ako sme to robili? Prečo sme to robili? Kam sme pokročili?

Záujmová činnosť, športová činnosť, kultúrna činnosť, rekreačná činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery:

Centrum z vlastných zdrojov v rámci záujmovej činnosti zabezpečuje: šmýkačka, hojdačky, pieskovisko, kolobežky, odrážadlá, trojkolky. Organizuje vlastné podujatia (grilovačka, športové dni, deň detí, pyžamová párty, sánkovačka, guľovačka, diskotéky, Valentín v stredu, Oslavy narodenín a menín, Vianoce, Mikuláš), zúčastňuje sa rôznych akcií (Otvorenie klubovne Foresta Gumpa, Fašiangy, Karneval, domovácke kilometre uja Peťa, Rušňoparada, kolotoče, bobová dráha, Festival INAKE, Balónová fiesta, Deň plný prekvapení, Pálenie Moreny, Košické Benátky, Pletenie veľkonočných korbáčov, pečenie koláčov), výlety (výhliadková veža, ZOO Košice, gejzír Herľany, Botanická záhrada, spoznávanie mesta Košice, Tatry, kúpaliská, Jasov, Po prúde Hornádu a návšteva malej farmy s koňmi a kozami, Piknik v prírode), zúčastňuje sa kultúrnych podujatí (Kulturpark Košice, kino, bábkové divadlo, múzeá, výstavy), denných táborov, liečebných pobytov.

V blízkosti Centra je ranč na okraji Krásnej nad Hornádom, futbalové ihrisko, detské ihrisko, viacúčelové ihrisko, Kaštieľ Krásna, rímsko-katolícky kostol, kultúrne stredisko.

V oblasti vierovyznania nie je bránené v žiadnych aktivitách v rámci organizačných možností Centra.

Centrum kladie dôraz na podporu talentovaných detí, vedie ich k rozvoju schopností a zručností, poskytuje im na to priestor, vyhľadáva vhodné krúžky a záujmové aktivity, zapája deti do súťaží a projektov, sprevádza ich na tréningy a pod.

Zdravotná starostlivosť

A) Pre deti, ktoré sú v Centre na základe pobytového opatrenia súdu Centrum zabezpečuje pravidelné preventívne prehliadky u obvodných lekárov – pediatrov, zubára, gynekológa a ďalších potrebných špecialistov. Absolvujú sa predoperačné vyšetrenia, rehabilitácie, diagnostické vyšetrenia, logopedické vyšetrenia a iné v závislosti od potreby detí. V prípade hospitalizácie detí v nemocnici sú pod dohľadom personálu nemocnice s pravidelnými návštevami pracovníkov Centra. V prípade potreby je privolaná Rýchla zdravotná pomoc, v ktorej je prítomný doprovod (zamestnanec Centra).

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

Bežné poranenia sú ošetrené priamo v Centre, na prízemí je umiestnená lekárnica v priestoroch zamestnancov. Lekárnička je priebežne doplňaná a vybavovaná nevyhnutným zdravotníckym materiálom. Stav lekárnice má na starosti zodpovedný zamestnanec Centra.

Ak je dieťaťu nariadené pobytové opatrenie súdu, zariadenie je oprávnené rozhodovať v plnom rozsahu o základných zdravotných úkonoch. Zákonný zástupca dieťaťa (príp. riaditeľ Centra) rozhoduje o závažnejších zdravotných úkonoch (operácia).

B) Pre deti, ktoré sú v Centre na základe pobytového opatrenia na základe dohody je prvým krokom kontaktovanie rodiča a pri bežných vyšetreniach alebo lekárskech úkonoch je uprednostnené sprevádzanie dieťaťa do zdravotníckeho zariadenia rodičom, ktorý odovzdá lekársku správu a predpísané medikamenty pracovníkovi Centra, nakoľko tieto nie sú hradené Centrom. V urgentných prípadoch je rodič kontaktovaný a postup je s ním konzultovaný.

Zabezpečenie školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí

Školská a predškolská dochádzka je zabezpečená doprovodom detí do školského zariadenia v Krásnej nad Hornádom a do Košíc – sídlisko Nad jazerom, v prípade vzdelávania v iných mestských častiach dochádza do školského zariadenia dieťa samé prostredníctvom MHD alebo SAD.

Vychovávateľia dohliadajú na plnenie školských úloh, prípravu na vzdelávanie, pomáhajú s tvorbou projektov a pod.

Vieme zabezpečiť pomoc s prípravou na vyučovanie len v školách s vyučovacím jazykom slovenským.

V blízkosti Centra sa nachádza Základná škola s materskou školou sv. Marka Križana a Materská škola.

Práva dieťaťa

Dieťa môže udržiavať kontakt s rodičmi, starými rodičmi a ďalšími príbuznými formou telefonátov, e-mailom, osobných návštev v Centre, vychádzok dieťaťa samostatne a vychádzok dieťaťa s dospelým. Akýkoľvek kontakt je podmienený:

- správaním rodiča (napr. ak príde rodič na stretnutie s dieťaťom pod vplyvom alkoholu alebo iných psychotropných látok, kontakt s dieťaťom mu nebude umožnený),
- v prípade zákazu styku dieťaťa s akoukoľvek jemu blízkou osobou o tomto musí byť Centrum dopredu informované rodičom,
- v prípade neodkladného opatrenia (napr. z dôvodu týrania) je kontakt umožnený po dohode s príslušným oddelením SPODaSK.

Pri prijatí dieťaťa do Centra nastáva adaptačný proces (dieťa je bez priamych telefonátov, návštev a vychádzok), po tomto období dochádza ku sprístupneniu kontaktu ak to správanie dieťaťa a aj druhej strany umožňuje a je o kontakt záujem. Počas tohto procesu sú rodičovi na jeho žiadosť poskytované informácie o priebehu adaptácie.

K určení toho, kto je blízka osoba a kto môže navštevovať dieťa sa pristupuje individuálne.

Dieťa má právo kontaktovať orgán SPOD a SK telefonicky, mailom, poštou, v rámci vychádzky aj osobne, prípadne prostredníctvom školy.

Podmienky využívania internetu, PC a telefónu sú určené individuálne pre každé dieťa zvlášť.

Osobná korešpondencia je zaevidovaná, dieťaťu poskytnutá k prečítaniu a následne založená do spisu.

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

Povinnosti dieťaťa

Pre posilnenie spoločenských návykov dieťaťa a jeho lepšiu adaptáciu do prirodzeného rodinného prostredia je dieťa vedené k vykonávaniu činností adekvátnych jeho veku.

Medzi základné povinnosti dieťaťa patrí dodržiavanie základných hygienických návykov a príprava na vyučovanie a budúce povolanie, medzi tieto úkony patria najmä: vykonať rannú a večernú hygienu, upratať si izbu, dodržiavať stravovací režim Centra, dodržiavať etiketu obliekania, včas vyraziť a dôjsť do školy, dodržiavať školský poriadok, dodržiavať pravidlá stanovené Centrom, pripravovať sa priebežne na školské vyučovanie, udržiavať poriadok v priestoroch Centra, byť súčinný pri bežných domácich prácach (príprava jedla, udržiavanie okolia Centra), zúčastňovať sa akcií a výletov ak nie je z organizačných dôvodov možné aby zostalo v Centre, dieťa musí strpieť osobnú prehliadku a prehliadku osobných vecí v prípade podozrenia z držania zakázaných vecí a látok (alkohol, cigarety, psychotropné látky, zapalovač, pyrotechnika, nože, žiletky a pod.). Peniaze majú uložené u seba len na vlastné riziko. Odporúča sa odovzdať ich do úschovy službukonajúcej vychovávateľke a vyžiadať si ich môžu podľa potreby.

Povinnosti rodiča

Od rodiča sa očakáva, že bude aktívne spolupracovať s pracovníkmi Centra:

A) v prípade pobytového opatrenia súdu formou dodržiavania vnútorných pravidiel Centra, dodržiavaním dohodnutých časov stretnutí, komunikovať s pracovníkmi Centra, informovať Centrum o podstatných skutočnostiach

B) v prípade pobytu na základe dohody je rodič povinný dohodnúť sa so zamestnancami Centra na návštevách, príp. na vychádzkach s dieťaťom, dodržať čas (príchodu aj odchodu), prísť do Centra triezvy, čistý, nie pod vplyvom omamných látok. Rovnako aj v prípade telefonátov, aktívne sa zaujímať o dieťa, ústretovo pristupovať ku komunikácii s dieťaťom aj s pracovníkmi Centra, zaujímať sa o aktivity dieťaťa, o jeho vývin, kontaktovať sa aj so školou, ktorú dieťa navštevuje, zúčastňovať sa rodičovských združení v škole, vystúpení dieťaťa a prejavíť podporu pri jeho rozvoji a talente. Je povinný informovať Centrum o podstatných skutočnostiach (zákaz styku dieťaťa s niekým, zdravotné správy dieťaťa)

Pri nedodržaní pravidiel vznikajú sankcie – obmedzenie telefonátov (v prípade, že je rodič pod vplyvom psychotropnej látky alebo alkoholu, jeho vyjadrovanie je neprimerané alebo vulgárne a pod.), obmedzenie príp. zrušenie návštev (z rovnakých dôvodov ako pri telefonátoch).

Výchovné prostriedky sú uložené na základe individuálneho posúdenia situácie a v závislosti na závažnosti okolností je stanovená dĺžka trvania daného výchovného opatrenia. O výške a dĺžke výchovného prostriedku rozhodujú zamestnanci Centra spoločne po zvážení všetkých relevantných skutočností a vypočutí názoru dieťaťa. Ak má rodič relevantné návrhy k výchovným prostriedkom, na ktoré dieťa reaguje, Centrum ich môže zohľadniť.

Výchovné prostriedky nie je možné vymedziť taxatívne, nakoľko sú vysoko flexibilne používané. Záleží od typu dieťaťa, jeho povahy, veku, osobnostných predpokladov, aktuálnej situácie, druhu porušenia pravidiel, či ide o jednorazové alebo opakované porušenie rovnakého alebo ďalšieho priestupku, či dieťa prejavilo ľútosť a ospravedlnilo sa, či sa snaží o nápravu vzniknutej situácie, a pod. Centrum upraví tieto pravidlá v domácom poriadku.

Spôsob poskytovania vreckového podľa § 66 zákona

O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa; dieťaťu sa poskytuje potrebná pomoc vo využití vreckového zohľadňujúca jeho vek a rozumovú vyspelosť, aby bol zabezpečený rozvoj

PSYCHOSOCIÁLNE CENTRUM

jeho finančnej gramotnosti. V prípade súhlasu dieťaťa možno tvoriť úspory. Deti sú vedené k efektívnemu využívaniu vreckového. Prístup k trezoru, v ktorom je umiestnené vreckové, má zodpovedná osoba Centra. Písomnú dokumentáciu vedie sociálna pracovníčka. Dieťa môže kedykoľvek požiadať o vreckové, pri odovzdaní vreckového dieťaťu dieťa podpisuje prevzatie danej sumy. V prípade obáv zo zneužitia vreckového na nákup nepovolených vecí (alkohol, cigarety a pod.) žiadame od dieťaťa bloček, na čo bolo vreckové minuté.

Postup v rizikových situáciách

V prípade vážneho úrazu dieťaťa sa volá rýchla zdravotná pomoc, zabezpečí sa sanitka, zabezpečí sa pomoc v podobe ďalšieho zamestnanca, kontaktuje sa riaditeľ a vedúci Centra. Jeden zamestnanec Centra odchádza s dieťaťom ako doprovod v sanitke. O všetkom sa spíše podrobný záznam a správa.

V prípade nedovoleného opustenia Centra dieťaťom je na polícii nahlásená daná skutočnosť a po skončení služby ide zamestnanec Centra podpísať príslušné dokumenty na Políciu SR na sídlisku Nad jazerom v Košiciach. O všetkom sa robí podrobný záznam a správa, je informovaná riaditeľka aj vedúci Centra.

O postupe pri nedovolenom opustení Centra je informované aj dieťa a to pri príjme, ako aj v prípade keď je pristihnuté pri nepovolenom opustení Centra. Po návrate dieťaťa do Centra nasleduje sankcia, na ktorú bol dopredu upozornený. Ak sa nedovolené opustenia opakujú, na pomoc je prizvaný psychológ.

V prípade pobytového opatrenia na základe dohody je vždy najprv kontaktovaný rodič, s ktorým môže byť konzultovaný postup v danej situácii (získanie informácií, či rodič nepozná predpokladaný pobyt dieťaťa, u priateľov, známych a pod., dohodnutie, či Centrum alebo rodič kontaktuje Políciu SR a pod.)

Nezhody medzi deťmi sa riešia dohovorom, príp. psychologickou intervenciou. Nezhody medzi zamestnancami sa riešia vzájomným rozhovorom a supervíziou. Centrum má vypracovaný plán supervízie podľa platnej právnej úpravy a zabezpečuje zamestnancom priestor pre supervíziu v individuálnej a skupinovej forme.

Zodpovedná osoba za vypracovanie: Mgr. Veronika Mižáková

V Košiciach, 26. 06. 2018

Príloha 1

Špecializovaný program centra pre deti a rodiny – psychologická oblasť

Príloha 2

Špecializovaný program centra pre deti a rodiny – sociálna oblasť